

О.С Вовченко

асистент

Полтавський університет споживчої кооперації України

РОЛЬ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ В ПРОЦЕСАХ СУСПІЛЬНОГО ВІДТВОРЕННЯ

Необхідною умовою успішної реалізації процесів економічного відтворення є ефективна діяльність банківської системи країни. Саме банки забезпечують взаємодію суб'єктів господарювання і регулюють рух грошових потоків між ними, тобто мають на меті забезпечення стабільного та безперебійного функціонування всієї ринкової системи [4].

Аналіз стану банківської системи країни дає можливість виявити кілька проблем, вирішення яких сприятиме виходу банків та, відповідно, економіки країни з кризового стану. Оскільки зміцнення стійкості банківського сектору є необхідною умовою стимулювання прискорення та збалансованого розвитку всіх галузей економіки держави, тому досить актуальним є питання розвитку банківської системи України в макроекономічному середовищі та підвищення її ролі у процесах суспільного відтворення.

Сучасний стан діяльності комерційних банків як суб'єктів макроекономічного середовища характеризується певними особливостями.

1. Активи та кредитний портфель банків останнім часом не збільшувались через слабку економічну активність підприємств та їх нездатність відповідати за своїми борговими зобов'язаннями. Не дивлячись на певне покращення ситуації наприкінці 2009 року [1], кредитування підприємств є все ще проблематичним, оскільки більшість із фірм характеризуються незадовільним фінансовим станом.

2. Обсяги кредитування протягом 2008-2009 років збільшувалися у гривневому еквіваленті, в основному, за рахунок зростання курсу іноземної валюти.

3. Депозитна база банків залишається нестійкою, хоч 2009 рік характеризувався приростом вкладів населення [3], який був простимульований високими процентними ставками.

4. В комерційних банках спостерігається різке зростання проблемної

заборгованості і резервів, які зменшують обсяг власного капіталу. Це обмежує можливості з кредитування і призводить до появи у багатьох банків проблем з капіталізацією.

До цих чинників варто також додати нестабільність політичної ситуації та нормативно-правової бази, інфляційні процеси, невисоку довіру населення до банків, дефіцит довгострокових ресурсів тощо [2].

Разом з тим, в банківській системі є й певні позитивні тенденції. Так, починають діяти інвестиційно-кредитні стратегії банків, спрямовані на надання кредитів перспективним підприємствам, які можуть стимулювати економічну активність у країні. Також банки мають достатньо високий рівень ліквідності і починають поступово відновлювати свою ефективну діяльність.

Тож цілком очевидно, що розвиткові фінансової кризи в економіці України сприяли окремі фактори, пов'язані зі структурними диспропорціями національного господарства, в тому числі, й з функціонуванням комерційних банків країни. Тому основні напрями подолання кризових явищ мають базуватися на ефективній грошово-кредитній політиці, спрямованій, в першу чергу, на стабілізацію банківського сектору.

Отже, заходи поліпшення діяльності комерційних банків для підвищення їх ролі у сучасному макроекономічному середовищі повинні бути наступними: відновлення кредитування; вирішення питання проблемних кредитів; підвищення капіталізації банківської системи; розширення ресурсної бази комерційних банків; покращення рівня ризик-менеджменту, удосконалення відносин позичальників і кредиторів та реформування системи банківського нагляду.

Література

1. Асоціація українських банків / Офіційний сайт [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.aub.org.ua>
2. Зимовець В., Шелудько Н. Макроекономічні аспекти активізації банківського кредитування в Україні // Вісник НБУ. - № 11. – 2006. – с. 54-58.
3. Національний банк України / Офіційний сайт [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
4. Предборський В. А. Економічна теорія / Предборський В. А., Гарін Б. Б., Кухаренко В. Д. — К.: Кондор, 2003.— 492 с.